

S & Z

SIENKIEWICZ I ZAMROCH
RADCOWIE PRAWNI SPÓŁKA PARTNERSKA

www.radcowie.biz

Wzór wniosku o nadanie klauzuli wykonalności

STAN PRAWNY na 21.08.2019 r.

Karol Sienkiewicz
Radca prawny

Wprowadzenie

Niniejszy poradnik to kolejna już jego wersja, uwzględniająca zmiany wprowadzone dużą nowelizacją kodeksu postępowania cywilnego **z dnia 4 lipca 2019 r.** Zmiany te polegają w dużej mierze na zwiększeniu ochrony interesu dłużników, niestety kosztem wierzycieli. Można nawet pokusić się o stwierdzenie, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności przestał być prostym wnioskiem formalnym. Uchwalone zmiany w zakresie postępowania klauzulowego obowiązują od dnia **21 sierpnia 2019 r.** Co zatem się zmieniło? **Zasadniczo dwie rzeczy**: pojawiło się ryzyko oddalenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności z powodu przedawnienia oraz zmieniła się wysokość opłaty za nadanie klauzuli. Szczegóły w poradniku.

Czym jest tytuł egzekucyjny?

Jest to **najczęściej orzeczenie sądowe lub inny dokument urzędowy, który stwierdza istnienie i określa treść roszczeń wierzyciela przeciwko dłużnikowi**. Mogą to być różnego rodzaju orzeczenia sądowe (wyroki, nakazy zapłaty), ugody, ale także dokumenty, np. akty notarialne. **Sam tytuł egzekucyjny nie uprawnia Cię jednak do wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko Twojemu dłużnikowi**. Tytułowi egzekucyjnemu, który Ci przysługuje, Sąd musi nadać jeszcze klauzulę wykonalności. Dopiero po nadaniu klauzuli staje się on **tytułem wykonawczym**! W tym poradniku wyjaśnię Ci, jak złożyć prawidłowy wniosek o nadanie klauzuli wykonalności, abyś mógł odzyskać przysługujące Ci wierzytelności w postępowaniu egzekucyjnym. Wzór wniosku o nadanie klauzuli wykonalności znajdziesz na końcu niniejszego poradnika. Zanim jednak zapoznasz się ze wzorem wniosku postaram się wyjaśnić Ci kilka kwestii dotyczących jego treści. Uwagi zawarte w niniejszym poradniku odnoszą się do wniosku o nadanie klauzuli wykonalności **sądowym tytułom egzekucyjnym**, a więc wyrokom, postanowieniom i nakazom zapłaty. Są to bowiem sytuacje najczęstsze. Dlatego nie poruszam kwestii nadawania klauzul np. na aktach notarialnych, bo to zagadnienie dość skomplikowane i pewnie nie masz z tym do czynienia zbyt często.

Czy klauzula może być nadana z urzędu?

Musisz pamiętać, iż co do zasady Sąd nadaje klauzulę wykonalności **tylko na wniosek wierzyciela.** Chcąc zatem skierować uzyskany tytuł egzekucyjny do postępowania egzekucyjnego, musisz uprzednio zainicjować wszczęcie tzw. **postępowania klauzulowego**.

Przepisy procedury cywilnej uprzywilejowują jednak niektóre orzeczenia wydane w postępowaniach odrębnych i obligują Sąd do nadawania im **klauzuli wykonalności z urzędu**. Przykładowo w sprawach z zakresu prawa pracy w niektórych sytuacjach Sąd nada klauzulę wykonalności wyrokowi z urzędu w dniu ogłoszenia wyroku i doręczy Ci wyrok zaopatrzony w klauzulę. Podobnie Sąd z urzędu nadaje klauzulę wykonalności tytułowi egzekucyjnemu zasądzającemu **alimenty** i doręcza wierzycielowi tytuł wykonawczy.

Z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności nie musisz występować również, gdy uzyskałeś **nakaz zapłaty wydany w elektronicznym postępowaniu upominawczym** – Sąd nada klauzulę

z urzędu niezwłocznie po uprawomocnieniu się nakazu. Pamiętaj jednak, iż w tym przypadku Sąd nie ma obowiązku doręczenia wierzycielowi tytułu wykonawczego, a po nadaniu klauzuli wykonalności pozostawi go w aktach sprawy. Chcąc zatem otrzymać tytuł wykonawczy, musisz złożyć do Sądu **wniosek o jego doręczenie**.

Jakie są formy nadawania klauzuli?

Klauzula wykonalności co do zasady nadawana jest **poprzez umieszczenie jej na tytule egzekucyjnym**. Oznacza to, że postanowienie o jej nadaniu jest wydawane bez spisywania odrębnej sentencji – na tytule umieszczona będzie pieczątka lub doklejona karteczka odpowiedniej treści, podpisana przez sędziego lub referendarza sądowego. Ta uproszczona forma nadawania klauzuli wykonalności jest stosowana do tytułów egzekucyjnych, takich jak orzeczenia sądów i referendarzy sądowych, a także do ugód zawieranych przed sądem. W przypadku orzeczeń wydanych w elektronicznym postępowaniu upominawczym umieszcza się klauzulę wykonalności w systemie teleinformatycznym i opatruje się ją podpisem elektronicznym sędziego lub referendarza sądowego.

Forma odrębnego postanowienia obowiązuje natomiast w odniesieniu do tytułów egzekucyjnych niepochodzących od sądów (np. akty notarialne) oraz do klauzul wydawanych wobec osób trzecich, czyli wobec wspólników handlowych spółek osobowych ponoszących nieograniczoną odpowiedzialność za zobowiązania spółki, wobec małżonka dłużnika, lub wobec osoby, na którą przeszły po powstaniu tytułu egzekucyjnego obowiązki lub uprawnienia z niego wynikające.

Kiedy można złożyć wniosek o nadanie klauzuli wykonalności?

Orzeczenie sądowe może zostać opatrzone klauzulą wykonalności, jeżeli jest prawomocne, bądź też podlega natychmiastowemu wykonaniu. Z **prawomocnością orzeczenia** mamy do czynienia, jeśli nie przysługuje od niego środek odwoławczy lub inny środek zaskarżenia. Przykładowo nakaz zapłaty wydany zarówno w postępowaniu nakazowym, jak i upominawczym stanie się prawomocny po upływie dwóch tygodni od doręczenia nakazu dłużnikowi, jeśli w tym terminie nie zaskarży on nakazu poprzez złożenie odpowiednio: zarzutów lub sprzeciwu od nakazy zapłaty.

Z kolei **natychmiastowa wykonalność orzeczenia** umożliwia wykonanie orzeczenia jeszcze przed jego uprawomocnieniem i może wynikać z mocy ustawy bądź orzeczenia sądowego. Natychmiast wykonalny z mocy ustawy jest właśnie nakaz zapłaty wydany na podstawie m.in. weksla – następuje to z upływem terminu do zaspokojenia roszczenia, czyli po 14 dniach. Jeśli chodzi o wyroki, to zwracam Ci uwagę, iż mogą one stać się natychmiast wykonalne tylko na mocy orzeczenia sądowego, jeśli zostanie im nadany rygor natychmiastowej wykonalności. Wyjątkiem jest **wyrok zaoczny**, który z urzędu uzyska klauzulę natychmiastowej wykonalności.

Jeśli zatem wydany w sprawie tytuł egzekucyjny stał się prawomocny bądź został mu nadany rygor natychmiastowej wykonalności, możesz już złożyć w Sądzie wniosek o nadanie klauzuli wykonalności. Bez tego nie odzyskasz swoich pieniędzy.

Co należy załączyć do wniosku o nadanie klauzuli wykonalności?

Składając do Sądu wniosek o nadanie klauzuli wykonalności musisz załączyć **odpis tytułu egzekucyjnego**. Jeśli jednak zdarzy się sytuacja, że go nie posiadasz, możesz wówczas wystąpić o wydanie odpisu orzeczenia we wniosku o nadanie klauzuli wykonalności. W pewnych sytuacjach (o czym poniżej) warto załączyć dowód na przerwanie biegu terminu przedawnienia.

Jak ustalić opłatę od wniosku?

Samo nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu będącemu orzeczeniem Sądu nie podlega opłacie sądowej ani kancelaryjnej. Powyższe odnosi się do sytuacji, gdy do wniosku o nadanie klauzuli załączymy posiadany **odpis tytułu egzekucyjnego** (czyli ten, który dostałeś z Sądu).

Dotychczas, jeśli nie załączyłeś do wniosku odpisu orzeczenia, to za sporządzenie tego nawet pierwszego odpisu wraz z klauzulą wykonalności musiałeś uiścić opłatę kancelaryjną w kwocie 6 zł za każdą rozpoczętą stronę. Od 21 sierpnia 2019 r. **nie pobiera się opłaty od pierwszego wniosku o wydanie na podstawie akt odpisu orzeczenia kończącego postępowanie z klauzulą wykonalności. Ale uwaga – żeby skorzystać z tej promocji wniosek musi złożyć strona, która wszczęła postępowanie.** Najczęściej będzie to więc powód. Oznacza to także, że darmowej klauzuli nie uzyska nabywca wierzytelności czy spadkobierca.

Do wniosków o **wydanie kolejnych odpisów** stosuje się reguły dotychczasowe, a zatem konieczne będzie uiszczenie opłaty kancelaryjnej. Również wysokość opłaty kancelaryjnej zmieniła się z dniem 21 sierpnia 2019 r. – jest to obecnie **20 złotych za każde rozpoczęte 10 stron wydanego dokumentu**. Warto ustalić liczbę stron orzeczenia z pracownikiem sekretariatu Sądu. Zazwyczaj jednak orzeczenie liczy jedną stronę. **Opłata wyniesie zatem 20 zł.** Pamiętaj też, że jeżeli korzystasz ze zwolnienia od kosztów sądowych (np. w sprawie pracowniczej do 50.000 zł) to nie uiszczasz żadnych opłat sądowych.

Jaki sąd jest właściwy?

Tytułom egzekucyjnym pochodzącym od sądu, co do zasady, klauzulę wykonalności nadaje **sąd I instancji, przed którym sprawa się toczyła**. Jeżeli jednak wyrok uprawomocnił się dopiero przed sądem II instancji (po rozpoznaniu apelacji np. w Sądzie Okręgowym), to z wnioskiem o nadanie klauzuli możesz wystąpić właśnie **do sądu II instancji**. Musisz się jednak śpieszyć, ponieważ sąd II instancji nadaje klauzulę wykonalności tylko, dopóki akta sprawy znajdują się w tym sądzie (są one zwracane do sądu pierwszej instancji). Pamiętaj też, że **Sąd Najwyższy nigdy nie nadaje klauzuli wykonalności**.

Zwrot kosztów postępowania

Sąd, wydając postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności, **obciąży dłużnika kosztami postępowania**, oczywiście jeżeli złożysz taki wniosek. Będzie to opłata, jaką uiściłeś od

wniosku. Jeżeli jednak będziesz reprezentowany przez pełnomocnika zawodowego (np. radcę prawnego), Sąd dodatkowo przyzna Ci 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa w tym postępowaniu.

Ile trwa nadanie klauzuli wykonalności?

Postępowanie w sprawie nadania klauzuli teoretycznie nie powinno być skomplikowane. Dlatego prawo przewiduje, że klauzulę taką Sąd powinien nadać bezzwłocznie, **nie później niż w trzy dni od złożenia wniosku**. Oczywiście, praktyka bywa różna, ale zasadniczo sądy robią to sprawnie. Jeżeli zależy Ci na czasie to ustal odbiór osobisty z sekretariatu sądu. A jak już uzyskasz klauzulę to **zajrzyj na mój blog – dowiesz się, jak poprowadzić egzekucję**.

Skarga na przewlekłość postępowania w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności

Chociaż każdy z nas ma prawo do rozpoznania swojej sprawy bez zbędnej zwłoki, to w praktyce bywa różnie. Obecnie nie budzi już wątpliwości, że w przypadku, **kiedy sąd zwleka z rozpoznaniem wniosku o nadanie klauzuli wykonalności, wnioskodawcy przysługuje skarga na przewlekłość postępowania,** choć nie wynika to wprost z przepisów. Za takim poglądem opowiedział się niedawno zarówno Sąd Najwyższy jak i Trybunał Konstytucyjny.

Czy wniosek o klauzulę przerywa bieg przedawnienia?

Zapewne wiesz, że **bieg przedawnienia przerywa się m.in. przez każdą czynność przed sądem, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub zaspokojenia roszczenia**. Przez wiele lat uznawano, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności nie zmierza bezpośrednio do zaspokojenia roszczenia, a zatem nie przerywa biegu przedawnienia. Najnowsze orzecznictwo Sądu Najwyższego uznaje jednak, że **wniosek o nadanie klauzuli wykonalności przerywa bieg przedawnienia**. Sprawa nie jest jednak na 100% oczywista.

Czy sąd może odmówić nadania klauzuli wykonalności?

Nowelizacja kodeksu postępowania cywilnego z dnia 4 lipca 2019 r. wprowadziła sytuacje, w których **sąd może odmówić nadania klauzuli wykonalności**. Ma to miejsce w dwóch przypadkach:

1. kiedy w świetle okoliczności sprawy jest oczywiste, że wniosek jest **sprzeczny z prawem albo zmierza do obejścia prawa**;
2. kiedy z okoliczności sprawy i treści tytułu egzekucyjnego wynika, że roszczenie objęte tytułem wykonawczym uległo **przedawnieniu**. Odmowa nadania klauzuli wyjątkowo nie nastąpi, jeśli **wierzyciel przedstawi dokument, z którego wynika, że doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia**.

Nie do końca jest jeszcze jasne jakież to przypadki mogą zostać uznane za próbę obejścia prawa albo za sprzeczne z prawem. Przepis ten został dodany na dalszym etapie prac

legislacyjnych, zatem intencje autora nie zostały przedstawione w uzasadnieniu do projektu ustawy.

Większe znaczenie będzie miała druga możliwa przyczyna odmowy, czyli **przedawnienie**. Jeżeli wystąpisz do sądu o nadanie klauzuli wykonalności wyrokowi wydanemu 12 lat temu (i który przeleżał w szufladzie), możesz być pewien, że sąd odmówi Ci nadania klauzuli. Żeby tego uniknąć, musisz wykazać, że przerwałeś (albo np. Twój spadkobierca) bieg terminu przedawnienia. Najprościej będzie to uczynić przedstawiając dowody na wszczęcie egzekucji oraz datę jej zakończenia. **Idealnie byłoby po prostu przedstawić** (najlepiej prawomocne) **postanowienie komornika o umorzeniu egzekucji** (w oryginale lub notarialnie poświadczonej kopii)**, najczęściej z powodu bezskuteczności.** Całą sytuację warto też chociaż krótko opisać we wniosku.

Jeśli wniosek o nadanie klauzuli wykonalności zostanie prawomocnie oddalony (nie przysługują już żadne środki zaskarżenia tego postanowienia), możliwe jest co do zasady wystąpienie przez wierzyciela z powództwem o ustalenie, że objęta tytułem egzekucyjnym wierzytelność nie uległa przedawnieniu. Ale to droga przez mękę.

Co podać we wniosku o klauzulę?

Obowiązujące przepisy nakazują podawanie w treści klauzuli wykonalności **oznaczeń dłużnika**. Chodzi o to, by Jana Kowalskiego nie pomylono z Janem Kowalskim. Należy więc podać numer **PESEL lub NIP dłużnika będącego osobą fizyczną**. PESEL ma każda osoba fizyczna, ale NIP tylko przedsiębiorca. A jeżeli dłużnikiem nie jest osoba fizyczna, tylko np. spółka z o.o., to w klauzuli należy podać jej numer **KRS lub NIP**. W każdym przypadku musi być też zawarty w tej klauzuli numer **PESEL, KRS lub NIP wierzyciela**. Jeżeli te numery wynikają z akt sprawy, to w zasadzie Sąd powinien z tego skorzystać. Jednak bywa różnie. Dlatego z tzw. ostrożności procesowej warto te dane podać. Inaczej sąd **wezwie Cię do ich wskazania**, co wydłuży sprawę.

Ponadto, jeżeli zachodzi jakiekolwiek ryzyko przedawnienia, powinieneś wyjaśnić sądowi, że tak naprawdę do przedawnienia nie doszło. Takie wyjaśnienie to może być jedno-dwa zdania, w których opiszesz, że np. prowadzona była w przeszłości egzekucja, ale była bezskuteczna.

Niestety, ostatnia nowelizacja powoduje, że musisz nieco staranniej traktować starsze tytuły wykonawcze i analizować ich „termin przydatności". Jeżeli masz jakieś wątpliwości, poszukaj pomocy albo zajrzyj na mój blog, gdzie opisuję obowiązujące aktualnie zasady przedawnienia. **Kto pyta, nie błądzi.**

Wzór wniosku o nadanie klauzuli wykonalności

Poniżej pokazałem Ci wzór wniosku o nadanie klauzuli. Wniosek taki sam stosuję, oczywiście jest on wówczas uzupełniony o wszystkie informacje i dokumenty związane z udziałem pełnomocnika.

miejscowość_____, data _____r.

Sąd Rejonowy w _____

Wydział _____

ul. _____

_____-___ _____

Wierzyciel: _____

ul._____

___-___ _____

PESEL/NIP/KRS _____

Dłużnik: _____

ul._____

_____-___ _____

PESEL/NIP/KRS _____

WNIOSEK O NADANIE KLAUZULI WYKONALNOŚCI

Działając w imieniu własnym, wnoszę o:

1. nadanie klauzuli wykonalności prawomocnemu wyrokowi/nakazowi zapłaty wydanemu przez Sąd Rejonowy/Okręgowy w _____ w dniu _____r., w sprawie o sygnaturze _____,
2. doręczenie tytułu wykonawczego, wskazanego w punkcie 1. na adres Wierzyciela,
3. obciążenie Dłużnika kosztami postępowania wg norm przepisanych.

Opcja dla starszych tytułów, których może dotyczyć przedawnienie:

Ponadto wyjaśniam, że na podstawie tytułu wykonawczego wszczęte zostało postępowanie egzekucyjne, umorzone z powodu bezskuteczności postanowieniem komornika sądowego z dnia _____ r.

W załączeniu składam odpis wyroku/nakazu zapłaty celem wykonania wniosku/ opłatę sądową w kwocie _____zł [*tylko jeśli Wierzyciel jest zobowiązany do jej uiszczenia, zobacz uwagi wyżej w punkcie opłata od wniosku*].

Załączniki:

1. Wyrok/nakaz zapłaty z dnia_____ r./opłata kancelaryjna w wysokości __zł
2. Postanowienie komornika z dnia ___ w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego.

Karol Sienkiewicz

Od 2002 r. jestem radcą prawnym, od 2006 r. działam w formie spółki z Piotrem Zamrochem. Posiadam bogate doświadczenie jako doradca w negocjacjach oraz jako pełnomocnik procesowy. Prowadziłem setki spraw sądowych przeciwko dłużnikom, zajmuję się też prawem pracy i prawem handlowym. Byłem sędzią dyscyplinarnym, sądy rejestrowe stale powołują mnie na kuratora spółek czy fundacji.

Doradzam wierzycielom, którzy chcą podać dłużnika do sądu i odzyskać swoje pieniądze. Pomagam też w innych postępowaniach przeciwko dłużnikom.

Jestem autorem bloga https://www.dochodzeniewierzytelnosci.pl

KONTAKT
ul. Warszawska 4/3
ul. Kazimierza Jagiellończyka 4/1
87-100 Toruń
tel.: +48 56 659 12 12
karol.sienkiewicz@radcowie.biz
radcowie@radcowie.biz

www.radcowie.biz

O Kancelarii

Kancelaria Sienkiewicz i Zamroch Radcowie prawni Sp. p. powstała w 2006 r. Od początku najważniejsze są dla nas te same wartości: profesjonalizm, rzetelność i zaangażowanie. Jesteśmy też nowocześni i otwarci na nowe technologie, które wykorzystujemy do komunikacji z klientami oraz osobami, które śledzą naszą aktywność w Internecie. Mamy pewność, że tradycyjne wartości i nowoczesne metody zapewniają najwyższą jakość usług prawnych.

Bierzemy udział w realizacji interesujących i trudnych projektów, angażujemy się w działalność organizacji branżowych. Jesteśmy cenionymi doradcami i prelegentami na konferencjach i szkoleniach. Kancelaria jest członkiem m.in. Izby Przemysłowo-Handlowej w Toruniu, Business Centre Club, a także stałym doradcą Związku Pracodawców Ciepłownictwa. Dlatego dobrze znamy realia prowadzenia biznesu w Polsce – tego wielkiego, jak i działalności prowadzonej jednoosobowo. W rankingach kancelarii prawnych Rzeczpospolitej Kancelaria uznawana jest za jedną z największych firm prawniczych w Toruniu.

Nasze usługi w zakresie dochodzenia wierzytelności:

- **przygotowanie i wdrożenie strategii zabezpieczenia roszczeń** – doradzamy jak zabezpieczyć roszczenie już na etapie zawierania umowy,
- **pieczęć prewencyjna** – monitorujemy transakcje naszych Klientów,
- **zabezpieczenie roszczeń po powstaniu sporu** – uzyskujemy zabezpieczenie przed wszczęciem postępowania sądowego, co zmniejsza ryzyko bezskutecznej egzekucji,
- **spory sądowe z dłużnikami** – prowadzimy sprawy cywilne i gospodarcze o zapłatę, w tym ze skargi pauliańskiej i przeciwko członkom zarządu,
- **postępowania pomocnicze** – angażujemy się w sprawy mające na celu przyspieszenie zapłaty, w tym poprzez wyjawienie majątku czy orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej,
- **współpraca z komornikami** – reprezentujemy wierzycieli w postępowaniach egzekucyjnych i aktywnie uczestniczymy w poszukiwaniu majątku dłużników, stale współpracujemy z rzetelnymi komornikami.

W 2019 r. usługi naszej Kancelarii zostały wyróżnione znakiem jakości **Made in Toruń**.

MADE IN TORUŃ EST. 1233